

กฎระเบียบใหม่สำหรับการส่งออกกล้วยสดจากเมียนมาไปยังจีน มีผลบังคับใช้เดือนกันยายน ผู้ประกอบการเผชิญแรงกดดันในการปรับปรุงให้เป็นไปตามข้อกำหนด

เมื่อไม่นานมานี้ สำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (GACC) ได้ออกประกาศฉบับที่ 109/2569 อย่างเป็นทางการ ซึ่งเป็นการปรับปรุงกฎระเบียบด้านการกำกับดูแลและการกักกันพืชสำหรับกล้วยสดจากเมียนมาที่ส่งออกมายังประเทศจีนทั้งระบบ โดยกฎระเบียบฉบับใหม่จะมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการ ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2569 เป็นต้นไป และจะยกเลิกประกาศฉบับที่ 49/2565 ซึ่งมีผลใช้บังคับต่อเนื่องมาเป็นระยะเวลา 4 ปี

กฎระเบียบฉบับใหม่ได้ยกระดับข้อกำหนดและมาตรฐานในการนำเข้ากล้วยจากเมียนมาเข้าสู่จีนอย่างมีนัยสำคัญ ครอบคลุมตั้งแต่การขึ้นทะเบียนสวนผลไม้ การควบคุมในแปลงปลูก ไปจนถึงการตรวจสอบ ณ ด่านนำเข้า ส่งผลให้ผู้ประกอบการส่งออกผลไม้ขนาดกลางและขนาดเล็กที่พึ่งพาการค้าชายแดนในลักษณะรวบรวมผลผลิตจากแหล่งต่างๆ และบรรจุรวมกันในตัวคอนเทนเนอร์ รวมถึงผู้ประกอบการที่ไม่มีแหล่งผลผลิตที่ขึ้นทะเบียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง จะต้องเผชิญกับแรงกดดันในการปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานให้เป็นไปตามข้อกำหนดอย่างมาก

ประกาศฉบับดังกล่าวได้กำหนดมาตรฐานการเก็บเกี่ยวสำหรับกล้วยที่ได้รับอนุญาตให้นำเข้าสู่ประเทศจีนอย่างชัดเจน โดยอนุญาตเฉพาะกล้วยเขียวที่เก็บเกี่ยวเมื่อผ่านระยะ 10 - 11 สัปดาห์หลังออกดอกเท่านั้น ส่วนกล้วยที่สุกเต็มที่และเปลี่ยนเป็นสีเหลืองจะไม่อนุญาตให้ส่งออกมายังประเทศจีนโดยเด็ดขาด ทั้งนี้ เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่ผลไม้จะเกิดการเน่าเสียหรือเสื่อมคุณภาพระหว่างการขนส่ง

ในด้านการควบคุม ณ แหล่งผลิต กำหนดให้สวนกล้วยและโรงคัดบรรจุทั้งหมดของเมียนมาที่ผลิตเพื่อส่งออกไปยังตลาดจีน ต้องผ่านการตรวจสอบเบื้องต้นโดยฝ่ายเมียนมา และต้องดำเนินการขึ้นทะเบียนกับทั้งฝ่ายเมียนมาและฝ่ายจีน โดยต้องบันทึกข้อมูลอย่างครบถ้วน เช่น ที่ตั้งสวน หมายเลขทะเบียน กำลังการผลิต และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนกลับกล้วยแต่ละกล่องไปยังแปลงเพาะปลูกที่เป็นแหล่งผลิตได้อย่างแม่นยำ สำหรับผลผลิตจากพื้นที่เพาะปลูกที่ไม่ได้อยู่ในบัญชีทะเบียนที่ได้รับการรับรองจะถูกห้ามนำเข้าสู่ด่านของจีน

สำหรับศัตรูพืชกักกันที่ฝ่ายจีนให้ความสำคัญ จำนวน 6 ชนิด กฎระเบียบฉบับใหม่ได้กำหนดระบบควบคุมในแปลงเพาะปลูกแบบครบวงจร ครอบคลุมศัตรูพืชและโรคที่มีความเสี่ยงสูง เช่น หอยทากยักษ์แอฟริกา เพลี้ยแป้งเกลียวแมลงวันผลพริก และโรคเหี่ยวกล้วยสายพันธุ์ TR4 (Banana Fusarium Wilt Tropical Race 4) เป็นต้น

สวนกล้วยที่ส่งออกไปยังประเทศจีนจะต้องดำเนินการสำรวจและติดตามศัตรูพืชอย่างครอบคลุมทุก 15 วัน พร้อมดำเนินการมาตรการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน ทั้งวิธีการทางกายภาพ เคมี และชีวภาพ โดยต้องจัดเก็บบันทึกข้อมูลการใช้สารกำจัดศัตรูพืช ตลอดจนข้อมูลการตรวจสอบโรคและแมลงศัตรูพืชอย่างครบถ้วน เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี และศุลกากรจีนสามารถเรียกตรวจสอบข้อมูลดังกล่าวได้ตลอดเวลา

หากตรวจพบเชื้อสาเหตุโรคเหี่ยวกล้วยสายพันธุ์ TR4 ในแปลงใด แปลงดังกล่าวจะถูกระงับสิทธิในการส่งออกกล้วยไปยังประเทศจีนทันที และจะสามารถยื่นขอคืนสิทธิในการส่งออกได้อีกครั้งก็ต่อเมื่อไม่พบการเกิดโรคซ้ำเป็นระยะเวลา 3 เดือนติดต่อกัน

ในส่วนของการคัดบรรจุ การจัดเก็บ และการติดฉลาก ก็มีการกำหนดข้อกำหนดที่เข้มงวดมากขึ้น โดยกำหนดให้ผลไม้สดต้องผ่านกระบวนการล้างด้วยน้ำและคัดแยกด้วยแรงงานคน เป็นขั้นตอนบังคับในการแปรรูปก่อนการส่งออกเบื้องต้น เพื่อกำจัดผลเน่า ผลที่มีแมลงทำลาย ตลอดจนดินและสิ่งปนเปื้อนอื่นๆ

กล่องบรรจุภัณฑ์และพาเลทขนส่งทั้งหมดจะต้องระบุข้อมูลทั้งภาษาจีนและภาษาอังกฤษ ได้แก่ แหล่งผลิตสินค้า หมายเลขทะเบียนสวน และข้อความว่า “ส่งไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน” นอกจากนี้ ภายหลังจากการบรรจุสินค้าลงในตู้คอนเทนเนอร์แล้ว จะต้องดำเนินการปิดผนึกตู้สินค้าอย่างสมบูรณ์ และเมื่อเดินทางถึงด่านนำเข้าของจีน หากพบว่าซีลหรือเครื่องหมายผนึกตู้สินค้าได้รับความเสียหาย จะถูกระงับการปล่อยสินค้าและนำไปตรวจสอบโดยตรง

มาตรฐานการตรวจสอบ ณ ด่านนำเข้า ก็ได้รับการยกระดับเช่นเดียวกัน โดยกำหนดให้ทุกล็อตของกล้วยที่ขนส่งมาถึงจีนต้องสุ่มเก็บตัวอย่างในสัดส่วนร้อยละ 1 เพื่อดำเนินการตรวจสอบด้านการกักกันพืช หากตรวจพบปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่งใน 3 กรณี ได้แก่ การตรวจพบศัตรูพืช ผลผลิตจากสวนที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนหรือกล้วยที่สุกจนมีสีเหลืองเกินไป สินค้าทั้งล็อตจะถูกดำเนินการส่งกลับประเทศต้นทางหรือทำลาย และสวนผลไม้หรือโรงคัดบรรจุที่เกี่ยวข้องจะถูกระงับสิทธิในการส่งออกมายังประเทศจีนเป็นการชั่วคราวเช่นเดียวกัน

ขณะเดียวกัน บริษัทผู้นำเข้าจะต้องดำเนินการขอ “ใบอนุญาตกักกันสัตว์และพืชสำหรับสินค้านำเข้า” ล่วงหน้า พร้อมจัดเตรียมใบรับรองสุขอนามัยพืช (Phytosanitary Certificate) ที่ถูกต้องและมีข้อมูลครบถ้วน หากเอกสารไม่ครบถ้วน หรือข้อมูลในเอกสารไม่สอดคล้องกัน จะไม่อนุญาตให้ปล่อยสินค้าออกจากด่านนำเข้า

ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมนำเข้าผลไม้ของจีนให้ความเห็นว่า ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา รูปแบบการส่งออกกล้วยจากเมียนมาผ่านการค้าชายแดนมีลักษณะค่อนข้างกระจาย โดยผู้ประกอบการรายย่อยและขนาดกลางจำนวนมากรับซื้อผลผลิตจากสวนเกษตรกรรายย่อยหลายแห่ง แล้วนำมารวบรวมและบรรจุรวมกันในตู้คอนเทนเนอร์เพื่อส่งออก โดยไม่ได้ดำเนินการขึ้นทะเบียนอย่างเป็นทางการ และอาศัยต้นทุนที่ต่ำเพื่อแข่งขันและแย่งส่วนแบ่งตลาด ภายหลังจากกฎระเบียบฉบับใหม่มีผลบังคับใช้ รูปแบบการดำเนินธุรกิจดังกล่าวจะไม่สามารถผ่านกระบวนการนำเข้าได้อีกต่อไป ผู้ประกอบการจำเป็นต้องประสานงานล่วงหน้ากับสวนกล้วยที่ผ่านการขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้อง ปรับปรุงสายการคัดแยกและล้างผลผลิต รวมทั้งจัดทำบัญชีและบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน

ในระยะสั้น การขึ้นทะเบียนสวน การปรับปรุงอุปกรณ์และเครื่องจักร ตลอดจนการจัดทำทะเบียนและบันทึกข้อมูลโดยบุคลากร จะก่อให้เกิดต้นทุนในการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อกำหนดในระดับสูง โดยผู้ประกอบการรายย่อยที่มีเงินทุนสำรองจำกัดและมีแหล่งผลผลิตไม่แน่นอน อาจจำเป็นต้องถอนตัวออกจากธุรกิจนำเข้ากล้วยจากเมียนมาโดยตรง

แปลและเรียบเรียงโดย สปษ.ปักกิ่ง

แหล่งที่มา: https://mp.weixin.qq.com/s/SBJuLc5izdOcqS_7Xka0wQ

